

პრიორიტეტული სპეციალი სონი. ხეობი მინი სტადიონზე და გარეგანი ტაბა

სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოების შესახებ ადგილობრივი ინფორმაციას არ ფლობენ

იხილეთ მე-5 გვერდზე

„სოფლის დახმარების პროგრამის“ არაეფექტური პროექტები

მოხრეული გზები და წყალში გადაყრილი მილიონები

იხილეთ მე-3 გვერდზე

ენცივით გაზეთ „P.S.“-ის განახლებულ საინფორმაციო ინტერნეტპორტალს www.psnews.ge-ს, ყოველდღიურად იკითხეთ ცხელ-ცხელი ამბები და იყავით ინფორმირებული!

რა უნდა მერაბიშვილს და რა ელოდება უბუღავას?

ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ვანო მერაბიშვილი, რომელიც ამჟამად „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ გენერალური მდივანია, მთავარი პროკურორის მხრიდან ზეწოლაზე საუბრობს და გამოძიების დაწყებას ითხოვს. თბილისის მერს გივი უფლაძეს კი ბრალი უკვე წაუყენეს, თუმცა დაპატიმრებული არ არის. „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერები თვლიან, რომ ხელისუფლებამ, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების წინ, ოპოზიციის პოლიტიკური განადგურება გადაწყვიტა.

პატიმრობაში მყოფი ვანო მერაბიშვილი მთავარ პროკურორს ოთარ ფარცხალაძეს მის

წინააღმდეგ განხორციელებულ მუქარაში ადანაშაულებს. როგორც ყოფილმა შინაგან საქმეთა მინისტრმა და ექს-პრემიერმა სასამართლო დარბაზში განაცხადა, ის ციხიდან თვალახეული გაიყვანეს და პირადად, მთავარ პროკურორს, ოთარ ფარცხალაძეს შეახვედრეს, რომელიც მას უვანის საქმეზე თანამშრომლობა და მიხეილ სააკაშვილის ანგარიშების დასახელება მოსთხოვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში კი დაემუქრა, რომ მერაბიშვილს ციხეში ყოფნის პირობებს გაუტარებდნენ.

„პარასკევს, გვიან ღამით, შაბათს დილას 2-ის ნახევარზე გამომიყვანეს ციხიდან, ჩამსვეს მანქანაში თავზე გადამხურეს ჩემივე მოსაცმე-

ლი და წამიყვანეს ჩემი ვარაუდით სასჯელაღსრულების დეპარტამენტში. იმ კაბინეტში დამხვდა ორი ადამიანი. პირადად, მთავარი პროკურორი ფარცხალაძე დამემუქრა, რომ თუ „ვითანამშრომლებდი“ ზურაბ უვანიას საქმეზე და ასევე მივაწვდიდი ინფორმაციას სააკაშვილის „ნაშოვნი ფულის“ ადგილსამყოფელზე, მაშინ მომცემდა შანსს ქვეყნიდან გასვლის, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ციხეში გამოუარესდებოდა პირობები და ჩემს პოლიტიკურ თუ არაპოლიტიკურ მეგობრებსაც დაიჭერდნენ.“ — განაცხადა მერაბიშვილმა.

გაგრძელება მე-2 გვერდზე

მირონ ხერგიანი: „რუსეთს სურს, საზღვარი გადმოიტანოს სამხრეთით – სვანეთსა და რაჭა-ლეჩხუმი“ სვანეთის მოსახლეობა ხუდონჰესის აშენებას ვერ შეეგუება

ხუდონჰესის მშენებლობის წინააღმდეგ საქართველოში პერმანენტულად მიმდინარეობს აქციები. სვანების დიდი ნაწილი ხატზეც კი დაიფიცა, რომ ამ მშენებლობას არ დაუშვებენ. თუმცა ხელისუფლება ჯიუტად აცხადებს, რომ ხუდონი აუცილებლად აშენდება.

გასულ კვირაში კანცლარის წინ ხუდონჰესის წინააღმდეგ კიდევ ერთი საპროტესტო აქცია გაიმართა. მასში მწვანეთა მოძრაობა, ენერჯეტიკოსთა საზოგადოება და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ. ისინი მოუწოდებენ ხელისუფლებას, რომ არ გადადგას მცდარი ნაბიჯი ხალხის წინააღმდეგ, უარი თქვან ხუდონჰესის აშენებაზე. „პოსტსკრიპტუმი“ მირონ ხერგიანს ესაუბრა.

„მირონ ხერგიანი (საქართველოს ენერჯეტიკოსთა საზოგადოების თავმჯდომარე):

— კვლავ აპროტესტებთ ხუდონჰესის აშენებას, თუმცა ხელისუფლებას გადაწყვეტილი აქვს, რომ მაინც ააშენოს. როგორ ფიქრობთ, რაიმე შეიცვლება?

— ენერჯეტიკოსების, მწვანეთა და სხვა არასამთავრობოთა მოძრაობის წარმომადგენლების მონაწილეობით ვატარებთ საპროტესტო აქციას. ჩვენ მოვითხოვთ, შეიცვალოს პროექტი და კაშხლის ნაცვლად, აშენდეს მცირე და საშუალო ჰესები. ამ დროს

მოსახლეობა აღარ დაექვემდებარება გადასახლებას. სხვა შემთხვევაში კი, წყლით დაიფარება კულტურული მემკვიდრეობა, ახლახანს აღმოჩენილი მეექვსე საუკუნის სარიტუალო უნიკალური კომპლექსი, რომლის გადარჩენაც აუცილებელია. რაც შეეხება ენერჯეტიკის განვითარებას ენგურის ხეობაში, იმაზე მეტი ენერჯეტიკული პოტენციალია, ვიდრე წარმოგვიდგინა.

იქ შესაძლებელია მცირე და საშუალო ჰესების ამუშავება, ეს არათუ საზიანო იქნება მოსახლეობისათვის, არამედ სასარგებლოც. იმ შემთხვევაში, თუ ჰესი ჩვენი ხალხის საკუთრება იქნება (და არა უცხოელი ინვესტორი დაეპატრონება), ეს ჩვენს ქვეყანას არ წაადგება და არც იმ მოსახლეობას, რომელიც იქ ცხოვრობს.

— ენერჯეტიკის მინისტრი აცხადებს,

რომ ჰესი მაინც აშენდება.

— ეს მოსახლეობის გადაშენების ტოლფასი იქნება. საუკუნეების განმავლობაში რომელიღაც, თურქ-სელონები, ჩრდილოელები და ვინ არ ცდილობდა ამ ხეობის მოსახლეობის გადასახლებას, მაგრამ ვერავინ ვერ შეძლო ეს.

გაგრძელება მე-7 გვერდზე

ურა ნანუაშვილი
ვანო
მერაბიშვილის
დაკითხვას პოიტხოვს
იხილეთ მე-2 გვერდზე

სამი ყველაზე
დიდი საფრთხე,
რომელიც
თვითმმართველობის
სახელისუფლებას
რეაქციას
მოჰყვება
იხილეთ მე-6 გვერდზე

გაითვალისწინებენ
თუ არა ხელისუფლება
შენიშვნებს,
ჯერჯერობით, უცნობია
იხილეთ მე-6 გვერდზე

ერთი სკოლის
ბავარი წარმატება
იხილეთ მე-7 გვერდზე

ქიმერიონი

წიგნების მაღაზია
მისამართი: ქუთაისი, „აპოკალიფსი“
ტელ: 790 927 927.

წიგნები უნდა გალოდავას!

ქუთაისი, საავტოო ცენტრი „აპოკალიფსი“
წიგნების მაღაზია „ქიმერიონი“, ტელ: (790) 927 927.

იხილეთ მე-3 გვერდზე

„საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ თვითმმართველობის კანონპროექტს ნაჩქარევად შედგენილს უნოდებს

„კერძო საფინანსო ორგანიზაციების ქმედება კრიმინალია!“ — საპროტესტო აქცია ქუთაისში

იხილეთ მე-3 გვერდზე

უჩა ნანუაშვილი ვანო მერაბიშვილის დაკითხვას მოითხოვს

სახალხო დამცველი უჩა ნანუაშვილი პარტიზანობაში მყოფ ექსპრემიერ ვანო მერაბიშვილს შეხვდა. შეხვედრის შემდეგ ნანუაშვილმა განაცხადა, რომ ნებისმიერი მსგავსი განცხადება, როგორც ვანო მერაბიშვილის განცხადება იყო, მოითხოვს გამოძიების დაწყების აუცილებლობას.

„იმ შემთხვევაში, თუ გამოძიება არ დაიწყება, შესაძლოა, უფრო მეტი კითხვითი ნიშნები გაჩნდეს საზოგადოებაში, თუ რატომ არ ხდება რეაგირება პარტიზანის განცხადებაზე.“ — განაცხადა ნანუაშვილმა.

„ვანო მერაბიშვილი ჰყვება დეტალებს იმის შესახებ, თუ რა მოხდა ამ რამდენიმე დღის წინ, ის არის გაკვირვებული, იმის გამო, თუ რატომ არ დაიწყო გამოძიება მომხდარზე, გამოთქვამს მზადყოფნას, თანამშრომლობს გამოძიებასთან და დეტალურად მიაწოდოს ინფორმაცია. სათანადო ვისაუბრე მერაბიშვილთან მომხდარის დეტალებზე.“ — განაცხადა სახალხო დამცველმა.

ვანო მერაბიშვილის ადვოკატები ასევე მოითხოვენ იმ ვიდეოფირების გადაცემას, რომელიც არსებობს სასჯელსრულეთვის დაწესებულებაში და დეპარტამენტში.

ადვოკატ გიორგი ჩივაიაშვილის განცხადებით, მათ ვიდეოფირების გადაცემაზე პასუხი არ მიუღიათ. მისი თქმით, უფრო მეტიც, მერაბიშვილის ღია განცხადება ზეწოლაზე, რომელიც ამჟამად შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, პასუხგაუცემელია.

„როცა მოვითხოვთ გამოძიების დაწყებას მერაბიშვილის განცხადებაზე, პასუხად ვიღებთ იმას, რომ მომხდარ ფაქტზე გამოძიებას არ ჩაატარებენ. მათი პასუხი კიდევ ერთი დადასტურება იმის, თუ როგორ უდგება ვანო მერაბიშვილის სისხლის სამართლის საქმეებს პროკურატურა და თვით ხელისუფლება.“ — ამბობს ჩივაიაშვილი.

ვანო მერაბიშვილის ადვოკატი **ოთარ კახიძე**: „ვანო მერაბიშვილის მიმართ განხორციელებული ქმედება შეიცავს არაადამიანური მოპყრობის ფაქტს, რაც არის ევროკონვენციის მე-სამე მუხლის დარღვევა, სახელმწიფოს აქვს პოლიტიკური ვალდებულება, მიიღოს ყველა ზომა, რათა დადგინოს, მართლა ჰქონდა თუ არა ადგილი პატიმრისადმი მითავარი პროკურორის მხრიდან ამ ტიპის მუქარას.“

ოთარ კახიძე psnews.ge

რა უნდა მერაბიშვილს და რა ელოდება უგულავას?

პირველი გვერდიდან

ოპოზიციური პარტიის ლიდერები მერაბიშვილზე ზეწოლის ფაქტის გამოძიებას ითხოვენ და აცხადებენ, რომ ხელისუფლებამ ექსპრემიერის საკანთან დამონტაჟებული ვიდეორეგისტრატორები უნდა გაასაჯაროოს. თუმცა, როგორც ძალიან უწყებების ხელმძღვანელი პირები განმარტავენ, ვიდეორეგისტრატორების ამოღება და გამოქვეყნება სხვადასხვა საგამოძიებო პროცედურებთანაა დაკავშირებული და მისი მართვად გავრცელება ვერ მოხდება. რაც შეეხება გამოძიების დაწყებას, როგორც სასჯელსრულების მინისტრმა სოზარ სუბარმა განაცხადა, ამ შემთხვევაში საზოგადოება სიმართლეს დაინახავს, თუმცა პროკურატურა გამოძიებას პოლიტიკური შემადგენელი ვერ დაიწყებს, მას ამისთვის სამართლებრივი საფუძველი სჭირდება.

„ისინი ვერ ჩაწერენ, რომ რადგან „ქართული ოცნება“ და „ნაციონალური მოძრაობა“ გამოძიებას ითხოვენ, მაშინ ეს უნდა დაიწყოს. პროკურატურა თუ მონახავს სამართლებრივ საფუძველს, მაშინ დაიწყებს, თუ არადა ვერ დაიწყებს, ეს ცალსახაა. რაც შეეხება კადრების გასაჯაროებას, ამას თავისი წესები აქვს. ჩემ წინააღმდეგ იქნება საქმე აღსაძრავი, თუ მე კადრებს წესების დარღვევით გავასაჯაროებ. ასე რომ, ამ შემთხვევაში ეს ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, გამოძიება რას გადაწყვეტს. როდესაც გამოძიება დაიწყება და თუ დაიწყება, მაშინ იქნება შესაძლებელი კადრების გასაჯაროება.“ — განაცხადა სუბარმა.

„რა ვქნათ, დავჯდეთ, ყავა დავლიოთ და ვიძვინჯოთ, კარტი გავმხლოთ და ავტუზოთ...“

საპარლამენტო უმცირესობის ლიდერმა დავით ბაქრაძემ გადაცემა „დიდი პოლიტიკაში“ სტუმრობისას განაცხადა, მერაბიშვილს თავის საკანში არსებული კამერის ვიდეორეგისტრატორების უფლება აქვს, თუმცა მას ამ უფლებით სარგებლობის საშუალება არ ეძლევა. პარლამენტის ყოფილი თავმჯდომარე და უმცირესობის ლიდერი მიჩნევა, რომ ასეთი ტიპის განცხადებაზე პროკურატურა ვალდებულია გამოძიება დაიწყოს.

„რა ვქნათ, დავჯდეთ, ყავა დავლიოთ და ვიძვინჯოთ, კარტი გავმხლოთ და ავტუზოთ, თუ როგორ დავადგინოთ ქეშმარიტება?! არცერთ პრემიერ-მინისტრს ციხეში წასვლას არ ვუსურვებ, მაგრამ არცერთ პრემიერს ამ ქვეყნისა, რომელიც ციხეში წავა, არ იქნება რიგითი პატიმარი. ეს არის პოლიტიკური შემთხვევა. ერთი წამით დავუშვათ, რომ ვანო მერაბიშვილი ტყუის, თქვენ გესმით რა არის ვანო მერაბიშვილისთვის ამ ტყუილის ფასი?!“ — განაცხადა დავით ბაქრაძემ. მისივე თქმით, საკითხზე გამოძიების დაწყების და ვანო მერაბიშვილის განცხადების აბსურდულობის დადასტურების შემთხვევაში, ეს განცხადება მერაბიშვილს საბოლოოდ განადგურებს და წერტილს დაუსვამს მას როგორც პოლიტიკოსს.

„ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში არანაირი განმარტება და ლოგიკა არ აქვს რატომ არ იყენებს ხელისუფლება ამ ფაქტს, რატომ არ ამხელს მერაბიშვილს ტყუილში და რატომ არ იღებს ფირებს. ზოგადად თხზავენ, რომ თურმე ციხეში შევიწინდა და თურმე ხარშვილადს დაჭერის შევიწინდა და ამ თურმეების მოგონებას არ ურჩევიათ, ფირი ამოიღონ და თუ მართლა ტყუის ეს ადამიანი, დოკუმენტურად დაუმტკიცონ ყველას, რომ ტყუის?!“ — აღნიშნა ბაქრაძემ. პარლამენტის ადამიანის უფლებათა

კომიტეტის თავმჯდომარის ეკატერინას-თვის ვანო მერაბიშვილის განცხადებები არაა დამაჯერებელია. როგორც ბესელიამ გადაცემა „დიდი პოლიტიკაში“ სტუმრობისას აღნიშნა, მიუხედავად მისი პოზიციისა, რომ მერაბიშვილის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია სიცრუედ მიიჩნია, მომხრეა, ფაქტის მოკვლევა ჩატარდეს და შესაბამისი პასუხი დაიდოს.

„არ მაქვს საფუძველი არ ვენლო პროკურატურას, არ ვენლო სოზარ სუბარს. მე პირადად ვესაუბრე მას და არ მაქვს საფუძველი ფიქრისა, რომ ადამიანი იტყუება. მიუხედავად იმისა, რომ ორი უწყება, ვინც უნდა გამოიძიოს ეს ფაქტი, თავად ამბობს, რომ არ მომხდარა ეს ფაქტი“ — განაცხადა **ეკატერინა ბესელია**. რაც შეეხება „ნაციონალური მოძრაობის“ მოთხოვნას მერაბიშვილის საკანთან გადაღებული ვიდეოფირების გასაჯაროებასთან დაკავშირებით, ბესელიას მტკიცებით, ეს კანონით აკრძალულია და არ შეიძლება.

ვანო მერაბიშვილის განცხადებას გამოეხმაურა „დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერი ნინო ბურჯანაძე. როგორც ბურჯანაძემ აღნიშნა, მიუხედავად იმისა, რომ მერაბიშვილის არ სურდა, მაინც მიიჩნევს, რომ ამ თემასთან დაკავშირებით გამოძიება უნდა დაიწყოს.

„თუ ეს სიმართლეა, აქ ადამიანმა მხოლოდ ორი დასკვნა შეიძლება გააკეთოს, რომ ამის გამკეთებელი პროკურორი, ხელისუფლება ან მართლა შეკრულია „ნაციონალური მოძრაობასთან“ და დგამს ნაბიჯებს, რომ გაათავონ ეს პარტია, ან აბსოლუტურად უნიათოები, უპასუხისმგებლობები, უცოდინარები, უსუსურები არიან და მაშინ ეს არის გონებაწლუნგობამდე მისული ნაბიჯი, რომელიც ნამდვილად არ მინდა დავიჯერო და წარმოვიდგინო, რომ დღევანდელ ხელისუფლებაში მყოფ ძალადი თანამდებობის პირს შეიძლება გავკეთებინა.“ — განაცხადა **ბურჯანაძემ**.

„ვანო მერაბიშვილის განცხადების რეალურობის დადგენა, ყველაზე მეტად ვისაც უნდა აწყობდეს, ეს პროკურატურაა, ყველაზე მეტად ვისაც არ უნდა აწყობდეს გამოძიების ჩატარება — ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ — მიჩნევა „საარჩევნო და პოლიტიკური ტექნოლოგიების კვლევის ცენტრის“ ხელმძღვანელი კახა კახიშვილი.

როგორც მან „რეპორტიორში“ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, იმ შემთხვევაში, თუ ქეშმარიტება არ დადგინდება, „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ არ გაჩერდება და მუდმივად ამ თემაზე ილაპარაკებს.

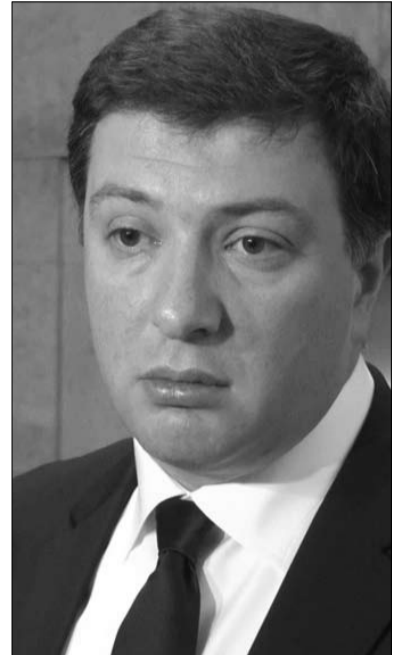
„ისინი ერთი წელია ცდილობენ, ყველანი იმ სამართლებრივი საკითხი გადაიტანონ პოლიტიკური დევნის შრილში და ეს განიხილონ მთელ საერთაშორისო თანამეგობრობასთან ერთად. ამიტომ სიტუაცია ძალიან მარტივია, გამოძიება უნდა ჩატარდეს და საზოგადოებას შედეგი გააცნოს არგუმენტირებულად. როცა დარწმუნდება საზოგადოება, რომ მსგავსი ფაქტს ადგილი არ ჰქონია, ამის შემდეგ „ნაციონალური მოძრაობა“ უნდა დატოვოს მარტო საკუთარ განცხადებასთან.“ — განაცხადა **კახა კახიშვილი**.

მერაბიშვილის ცინიკური მუქარა...

ვანო მერაბიშვილის განცხადებას, გარდა პირდაპირი გავებისა, საზოგადოებაში სხვა ინტერპრეტაციებიც მოჰყვა. გაჩნდა აზრი, რომ ყოფილი პრემიერი ამით მიხელო სააკაშვილს აშინტაყებს, რომ საჭიროების შემთხვევაში გამოძიებასთან თანამშრომლობს. ადვოკატი შალვა ხაჭაპურიძე მიიჩ-

ვანო მერაბიშვილი

გიორგი უგულავა

ნევს, რომ ვანო მერაბიშვილის ბოლოდროინდელი განცხადებები იმაზე მეტყველებს, რომ თუკი მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენი დადგება, იგი პროკურატურასთან თანამშრომლობს და მათ წინა ხელისუფლების დროინდელ მალაჩინოსნებს, მათ შორის ექსპრეზიდენტსაც ციხეში ჩასვამს.

„ვანო მერაბიშვილის განცხადება, რომ მას პროკურატურა აშინტაყებს იმას ნიშნავს, რომ იგი მიხელო სააკაშვილს აფრთხილებს: თუ დროულად არ გამოიყვან ციხიდან, მე გამოძიებასთან თანამშრომლობს. მიხელო სააკაშვილს კი ეს არ აწყობს, რადგან მასზე კარგად არავინ იცის მისი ანგარიშების შესახებ. მისი გულმოდგინე ცინიკური განცხადებაც მუქარა იყო, ის, რომ გიგა უგულავას საკანში სიამოვნებით მიიღებს, იმას ნიშნავს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენის შემთხვევაში, უგულავასაც და სხვა დანარჩენებსაც გვერდით მოისვამს.“ — განაცხადა **ხაჭაპურიძემ**.

„თუკი ხელისუფლებას ღმერთი გაუწყობს და გიგა უგულავა დააპატიმრება იმედი, მთავარი პროკურორი სიტყვას შეასრულებს და ჩემს მეგობარს გვერდით მომიხვამს. ოთხკაციანი საკანში ვარ, ადგილი ბევრია და დიდი სიამოვნებით მივიღებ გიგის და მას დავხმარებ, რომ ციხის მიმე პირობებს შეეფლოს.“ — განაცხადა **ვანო მერაბიშვილი**.

თბილისის მერს გიგა უგულავას სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით დიდი ოდენობით სახელმწიფო სახსრების გაფლანგვის ფაქტზე ახალი ბრალი წარედგინა. მერის მალაჩინოსნების ბრალდებას გიგა უგულავას ბრალდების სისხლის სამართლის საქმე ცალკე წარმოებად გამოეყო და გამოსაძიებლად ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურიდან მთავარი პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილს გადაეცა.

„2013 წლის 18 დეკემბერს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის წარმომადგენელმა ახალი ბრალდება წარუდგინა 48 მილიონი ლარის გაფლანგვის ფაქტზე, სისხლის სამართლებრივი დევნა დაიწყო თბილისის მერის გიორგი უგულავას მიმართ.“ — ნათქვამია პროკურატურის განცხადებაში.

ბრალის წარდგენის პარალელურად მთავარი პროკურატურის წინ უგულავას მხარდამჭერი აქცია გაიმართა. როგორც მთავარი პროკურატურის წინ გამართულ აქციაზე მყოფმა გიგა ბოკერიამ ჟურნალისტებს განუცხადა, მთავრობა ოპონენტების პოლიტიკურ განად-

გურებაზე გადავიდა, თუმცა ეს „ნაციონალური მოძრაობას“ ვერ გააჩერებს.

„პრობლემების მოგვარების მაგივრად, მთავრობა პოლიტიკური ოპონენტების განადგურების მცდელობითაა დაკავებული. ეს მათ არაფერს მოუტანს, ჩვენ ვერ გავგაჩერებთ, მაგრამ ქვეყანას აზიანებს.“ — განაცხადა უშუალოდ მისთვის მთავრობის საბჭოს ყოფილი მდივანი **გიგა ბოკერიამ**.

გიგა უგულავას საქმესთან დაკავშირებით, მთავრობას მიმართა ევროკავშირის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელმა ფილბერტ დიმიტროვმა.

„ჩემი რეკომენდაციაა, ვითარება სწრაფად უნდა გაირკვეს, რადგან ეს ზოგადი, ქვეყნის იმიჯზე უარყოფითად იმოქმედებს. ვფიქრობ, მსგავსი ფაქტები არ უნდა ხდებოდეს. ჩემი რჩევაა, ქვეყანაში შერჩევითი სამართალი არ არსებობდეს.“ — განაცხადა **დიმიტროვმა**.

„ქვეყნის იმიჯს არაფერი ემუქრება, რადგან მას სათავეში მთავრობა, პრეზიდენტი და პარლამენტი უდგას, რომელიც პასუხისმგებელია ადამიანების ხელში. ხელისუფლება პრობლემასაა, ანუ ადამიანის უფლებების დარღვევა არ იქნება დამდებელი. რაც შეეხება ამ საქმეს, როგორც მე ვიცი, პროკურატურა აქცენტს მტკიცებულებებზე აკეთებს. იმით, რომ ხარ მერი, მინისტრი თუ ყოფილი პოლიტიკური ფიგურა და გვეხსიან დაკითხვებზე, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ მართლმსაჯულება შერჩევითია.“ — განაცხადა ოუსტიციის მინისტრმა **თეა წულუკიანი** და დასძინა, რომ არავინ არის დაკული სისხლის სამართლებრივი დევნისგან, თუ ამისთვის შესაბამისი მტკიცებულებები არსებობს.

როგორც საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი დავით სავანელიძე ამბობს, „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერებს უნდათ, რომ ის ცხრა წელი იხე ჩააბაროს ისტორიას, კითხვაც აღარ არსებობდეს.

„რა ხდებოდა, ყველამ კარგად იცის, რომ უამრავი დანაშაული ხდებოდა, შესაბამისად, მიმართა, რომ პროკურატურამ ახალი შემადგენლობით ძალიან ბევრი თემა უნდა განიხილოს და შეისწავლოს. თუ ცხრა წლის განმავლობაში ხელისუფლების მართვას მიეჩვენებ, ახლა იმას შეეჩვენებ, რომ ელემენტარულად ინფორმაცია მაინც მაწოდონ შესაბამისი სტრუქტურებს იმასთან დაკავშირებით, თუ სხვადასხვა ხარვეზების მიზეზი რა იყო. ეზარებათ სიარული? იარონ და მისცენ ჩვენებები“ — განაცხადა **სავანელიძემ**.

„სოფლის დახმარების პროგრამის“ არაეფექტური პროექტები

მოხრეპილი გზები და წყალში გადაყრილი მილიონები

ბაღდათის მუნიციპალიტეტში „სოფლის დახმარების პროგრამით“ გათვალისწინებული ყველა პროექტი უკვე დასრულებულია. რაიონის 12 სოფლისთვის გამოყოფილი თანხით, რომლის საერთო რაოდენობა 502 ათას 185 ლარია, 55 პროექტი შემუშავდა.

რაიონის გამგეობაში აცხადებენ, რომ სოფლებში განსახორციელებელი ინფრასტრუქტურული სამუშაოების პრიორიტეტები მოსახლეობასთან ერთად განისაზღვრა.

როგორც ირკვევა, რაიონის მოსახლეობისთვის მთავარ პრობლემას სოფლებში მისასვლელი გზების არარსებობა, ხშირ შემთხვევაში კი, მოუწყვრეგებელი გზები წარმოადგენს.

სოფელ ფერსათის მოსახლეობა ამბობს, რომ მათთვის უმთავრესი პრობლემა ავარიული გზებია, რის გამოც ტრანსპორტით გადაადგილება შეუძლებელია. ფერსათის მცხოვრებლები მიიჩნევენ, რომ ადგილობრივმა ხელისუფლებამ სწორედ ამ მიმართულებით უნდა იმუშაოს.

მოსახლეობის მთავარი დაკვეთა – გზების რეაბილიტაცია – პრიორიტეტია პროგრამის ფარგლებში შემუშავებულ პროექტებშიც. წელს გზა ყველა სოფელში შეკეთდა, თუმცა, როგორც ადგილობრივ თვითმმართველობაში აცხადებენ, თანხა, რომელიც ამ მიმართულებით იხარჯება, სარგებლობის მომტანი არ არის, რადგან მცირე დაფინანსების გამო, გზების კაპიტალური შეკეთება ვერ ხერხდება, მოხრეპვა კი ექსპლუატაციის მოკლე ვადებზეა გათვლილი.

„ყოველ წელიწადს ვაკეთებთ გზების მოხრეპვას, მაგრამ როგორც კი მცირე ნაღველი მოვა, ხრეშს რეცხავს და გამოდის, რომ ის თანხა, რაც ამ მიმართულებით იხარჯება, წყალში გადაყრილია. „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის“ თანხები კი არ იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ მოხდეს გზის მოასფალტება ან ბეტონის საფარის გაკეთება. სამწუხაროდ, მსგავსი არაეფექტური მცდელობა ყოველ წელიწადს მეორდება,“ – ამბობს ბაღ-

დათის მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის განყოფილების უფროსი ზაზა ენდელაძე.

ენდელაძის შეფასებით, არაეფექტური პროექტები ბაღდათში მიმდინარე წელსაც მრავალ დაიგეგმა და განხორციელდა. მუნიციპალიტეტის მიერ შემუშავებული პროექტების მიხედვით, გზების რეაბილიტაციისთვის, სადაც მხოლოდ ორმოცი შეკეთება და გზების მოხრეპვა შედის, მიმდინარე წელს ბაღდათის მთელი რაიონისთვის გამოყოფილი თანხის მეხუთედ, 100 ათას ლარზე მეტი დაიხარჯა. მომავალ წელს კი ყველა ის გზა, რომელიც წელს მოხრეპვა, კვლავ შესაკეთებელი იქნება.

მიუხედავად იმისა, რომ „სოფლის დახმარების პროგრამის“ ფარგლებში გამოყოფილი თანხა რაიონში მსხვილბიუჯეტიანი პროექტების განხორციელების საშუალებას არ იძლევა, ბაღდათის გამგებელი მიიჩნევს, რომ პროექტის არსებობა ლოკალური პრობლემების გადასაჭრელად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

„არსებული პრობლემების გათვალისწინებით, რა თქმა უნდა, თანხა არ არის საკმარისი, მაგრამ მცირე ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებისთვის საუკეთესო საშუალებაა. უფრო მსხვილი პროექტებისთვის კი არსებობს რეგიონალური განვითარების ფონდი, რომელიც რამდენიმე დიდ ინფრასტრუქტურულ პროექტს ახორციელებს რაიონში.“

„სოფლის დახმარების პროგრამის“ ფარგლებში მიმდინარე წელს რამდენიმე მსხვილბიუჯეტიანი პროექტიც განხორციელდა. მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო 42 ათას ლარისანი ხელოვნურსაფარიანი სტადიონის მოწყობა სოფელ დიშში. როგორც

ბაღდათის მუნიციპალიტეტი

მეხუთე კონსტანტინე

წესი, მოსახლეობა სწორედ მსგავსი საკითხების მოგვარებას ითხოვს. მაგალითად, გარეგანათების მოწყობა, სასაფლაოების შემოღობვა, წყლის მიწების შექმნა და სხვა, – ამბობს ბაღდათის მუნიციპალიტეტის გამგებელი მეგლუდ კიანავლიძე. „სოფლის დახმარების პროგრამის

ფარგლებში“ ბაღდათი უკვე მესამე წელია, სტაბილურად ერთი და იგივე თანხას იღებს. გამგეობაში ამბობენ, რომ თანხის რაოდენობა არ შემცირებულა, თუმცა არც გაზარდილა. სამაგიეროდ, იცვლება სოფლების დაფინანსება. კერძოდ, მიმდინარე წელს ყველაზე დიდი თანხა სოფელმა დიშმა 76 ათას 247 ლარის ოდენობით მიიღო, სადაც მხოლოდ 4 პროექტი განხორციელდა. სოფელ ზეგანში კი 27 ათას 309 ლარი 9 მცირე ბიუჯეტიანი პროექტზე გადანაწილდა. გამგეობაში ამბობენ, რომ თანხები სოფლის მცხოვრებთა რაოდენობის მიხედვით ნაწილდება.

ადგილობრივი მოსახლეობისთვის კი, როგორც ირკვევა, მთავარი არა მცხოვრებთა, არამედ პრობლემების რაოდენობაა.

მაგალითად, სოფელ ნერგეთის მოსახლეობისთვის მთავარი პრობლემა სამედიცინო პუნქტის არარსებობაა. მათი თქმით, უპირველესი, რაც ამ სოფელში უნდა გაკეთებულიყო, სამედიცინო პუნქტისთვის მცირე ზომის შენობის აგებაა, თუმცა მიმდინარე წელს სოფელში პრიორიტეტად გა-

რეგანათების მოწყობა და სასაფლაოს შემოღობვა დასახელდა.

სოფელ ნერგეთში ყველა იმ ინფრასტრუქტურულ პროექტს, რაც ფარგლებში ახორციელებენ, უსარგებლოს უწოდებენ და ამბობენ, რომ სამუშაოების დიდი ნაწილი უხარისხოდ კეთდება და, შესაბამისად, თანხა, რომელიც იხარჯება, არაეფექტურია.

ხარვეზებით შესრულებული სამუშაოებისთვის მიმდინარე წელს ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ინფრასტრუქტურულ პროექტებს სამი სამშენებლო კომპანია ჩამოაშორეს. მათ შორის შპს „ამაგი“, რომელმაც სოფელ ნახახულეში საბავშვო ბაღის რეაბილიტაციაზე აიღო პასუხისმგებლობა, თუმცა კომპანიამ 9 ათას ლარად მოგებული ტენდერით გათვალისწინებული სამუშაოები უხარისხოდ შეასრულა, რის გამოც ხელშეკრულება შეუწყდა, საბავშვო ბაღის რეაბილიტაცია კი გაუჩვეველი დროით გადაიდო. გამგეობაში აცხადებენ, რომ კომპანიისთვის აღნაზღაურებელი თანხები სევ აღნიშნულ ბაღს სხვადასხვა ინვესტირის შესაძენად ხმარდება.

ვადების დარღვევისთვის და ხარვეზებით შესრულებული სამუშაოების გამო მიმდინარე წელს ბაღდათის მუნიციპალიტეტში „სოფლის დახმარების პროგრამაში“ მონაწილე სულ სამი კომპანია დაჯარიმდა.

ბაღდათში პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილი პროექტების ჩაბარების ვადა 15 ნოემბერს ამოიწურა. მუნიციპალიტეტში ამბობენ, რომ ყველა სამუშაო უკვე დასრულებულია, შედეგინილა ოქმები და შესრულებული პროექტები უკვე გადაეცა სამინისტროს.

მარიამ პატარია

გაზეთი „პოსტსოციალიზმი“

მასალა მომზადებულია „ეკონომიკური პოლიტიკის კვლევის ცენტრის“ პროექტის ფარგლებში

„საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ თვითმმართველობის კანონპროექტს ნაჩქარევად შედგენილს უწოდებს

არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ ქუთაისის ოფისის წარმომადგენლებმა ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსთან დაკავშირებით საკუთარი შენიშვნები და რეკომენდაციები არასამთავრობო ორგანიზაციისა და მედიის წარმომადგენლებს გააცნეს.

„საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ იურისტები თვითმმართველობის კანონპროექტს უარყოფითი შეფასებას აძლევენ და ამბობენ, რომ მთავარი ხარვეზები, რის გამოც საჭირო გახდა კოდექსის შეცვლა, კანონპროექტში გათვალისწინებული არ არის.

„მისასალმებელია ის ფაქტი, რომ პირდაპირი წესით მოხდება მერისა და გამგებლის არჩევა, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი და გარანტი რეალური თვითმმართველობის მიღების. მთავარი მინუსი ამ კანონპროექტის, არის ის, რომ საკრებულოს მერის ლეგიტიმაციის საკითხის დაყენება ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე შეუძლია და, რაც მთავარია, ამის უფლება წელიწადში რამდენჯერმე ექნება. ქუთაისის მაგალითი ყველაზე კარგი საშუალება იმის წარმოსადგენად, რა შეიძლება მოხდეს იმ შემთხვევაში თუ საბოლოოდ ასეთი სახით შევა კანონი ძალაში,“ – აცხადებს „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ იურისტი თეონა ზაქარაშვილი. მისი თქმით, ისინი კანონპროექტზე მომუშავე ჯგუფს სთავაზობენ რეკომენდაციას ახელაკის სასამართლოს ინსტიტუტის შემოღობვასთან დაკავშირებით, რომელიც შეისწავლის მერისა თუ გამგებლის ლეგიტიმაციის საკითხს, მისი საქმიანობიდან გამომდინარე.

მმართველი ქალაქის ბიუჯეტთან დაკავშირებით. მათი თქმით, კანონპროექტი ბუნდოვანია ბიუჯეტში ადგილობრივი შემოსავლების განაწილებისთან მიმართებაში. კერძოდ, არ არის დაკონკრეტებული საშემოსავლო გადასახადის რამდენი პროცენტი რჩება ადგილზე და რამდენი მიდის ცენტრალურ ბიუჯეტში.

ბუნდოვანი უწოდებს არასამთავრობო ორგანიზაცია გუბერნატორის ფუნქციებთან დაკავშირებულ ცვლილებებსაც. მხარის რწმუნებულს ახალი კოდექსით ფუნქციები შეეზღუდება და რჩება მხოლოდ ეკონომიკური ჩართულობა, თუმცა, იურისტების თქმით, კანონპროექტში არ არის დაკონკრეტებული როგორ უნდა მოხდეს მისი ჩართვა ამ მიმართულებით.

ერთ-ერთი მთავარი შენიშვნა კი, რაც „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“ თვითმმართველობის კანონპროექტთან დაკავშირებით აქვს, არის ის, რომ პროექტი მომზადდა მოკლე ვადებში.

„კანონპროექტი დაწერილია ძალიან შემჭიდროვებულ ვადებში, მხოლოდ თეორიულ ცოდნაზე დაყრდნობით და არა პრაქტიკული გათვლებით. ჩვენი მთავარი რეკომენდაცია არის ის, რომ არ უნდა ვიჩქაროთ,“ – აცხადებენ იურისტები.

მარიამ პატარია
psnews.ge

„კერძო საფინანსო ორგანიზაციების ქმედება კრიმინალია!“ – საპროტესტო აქცია ქუთაისში

ქუთაისში მდებარე ბაზრობებთან გახსნილი კერძო საფინანსო ორგანიზაციების მიერ გაცემული მაღალპროცენტიანი სესხები პარტია „თავისუფალი საქართველო“ იმერეთის ორგანიზაციის წევრებმა მოვაჭრეებთან ერთად გააპროტესტეს.

ორგანიზაციის თავმჯდომარის გოგი წულაიას განცხადებით, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს მომხმარებლები შეცდომაში შეჰყავთ, შემდეგ კი მათ, არსებული მცირე დავალიანების გამო, ბინებს და ქონებას უყიდიან.

„ესენი, ფაქტობრივად, კერძო მეგობრები არიან, რომლებიც სპეციალურად ბაზრობებთან იხსნიან, რადგან მათი მომსახურებით იმ გაჭირვებულმა მოვაჭრეებმა ისარგებლონ, რომელთაც კარტოფილის შესაძენად სესხი გამოაქვთ, მცირე ხელისშემშლის გამო კი მათ სახლებს უყიდიან. ეს საფინანსო ორგანიზაციები თავს გაფორმებული ხელშეკრულებით იმართლებენ, არადა რა წერია იმ ხელშეკრულებაში რეალურად არავინ იცის, რადგან ისეთი წვრილი შრიფტით იწერება, წაკითხვა შეუძლებელია. საქართველოში არსებული კანონით აკრძალულია ხელშეკრულების წვრილი შრიფტით წერა, გამომდინარე მწიფო თავად არის კანონდამრღვევი, თუმცა პასუხს მხოლოდ გაჭირვებულ მოსახლეობას სთხოვენ. მე, იქნება წერა-კითხვა არ ვიცი, შენ, როგორც სახელმწიფომ, შენი მოქალაქე ხომ უნდა დამიცვა?“ – აღნიშნა გოგი წულაიამ.

დაზარალებული მოქალაქეები დაბალპროცენტიანი სესხების შემოღობვას და აღსრულების შეჩერებას მოითხოვენ.

„ყველა ანგარიში დაგვიყადაღეს. ჩვენი ხელით გამოგვატანინეს ტექნიკა, ოქრო და ახლა ბინებს ვეყიდვით, ესენი არიან ქურდები და კრიმინა-

ლები, რადგან თვითრად 12%-იანი სესხი კრიმინალია უკვე, ის არის გასაგები ვინ ლობივებს მათ და სახელმწიფო რატომ დუმს ამ ყველაფერზე? წინა ხელისუფლება იხახდა, რომ შვიკი სამყარო გაანადგურა, სამაგიეროდ თეთრი ქურდები დატოვა, რომლებიც მოსახლეობას უარეს დღეში ავლებენ,“ – აღნიშნეს აქციის მონაწილეებმა.

შპს TBI-ის დირექტორის ალექსანდრე ჭანტუაძის განცხადებით კი, მათ აქვთ იურიდიული უფლება, სადაც სურთ იქ გახსნან ოფისი. მისივე თქმით, მსესხებელს ხელშეკრულების გაფორმების დროს დეტალურად უხსნიან რა რაოდენობის თანხა, რა ვადებით უნდა დაფაროს, გადაუხდელობის შემთხვევაში კი რა სანქციები დაეკისრებათ, ამიტომ თავის მართლება, რომ ვერ წაკითხეს რა ეწერა, საფუძვლიანი არგუმენტი არ არის.

„ჩვენ ვაკეცვთ სესხებს, მაგალითად, 300 ლარი 35 დღეში უნდა დაიფაროს, დღიური გადასახადი კი 10 ლარს შეადგენს. კარგად იციან ჩვენი პირობები, აღსანიშნავია, რომ ხელშეკრულებას ხელს უშუალოდ სესხის გამტანი და თავები აწერენ და თუკი ორმა ადამიანმა წერა-კითხვა არ იცის, ფულის დათვლა როგორღა შეუძლიათ?“ – განაცხადა ალექსანდრე ჭანტუაძემ.

ნანსტან ჩაბალიშვილი
psnews.ge

პროგრამული სპერაზი სოფლი, ხეები მინი სტადიონზე და გარეგანობა

სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოების შესახებ ადგილობრივები ინფორმაციას არ ფლობენ

სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში ხონის რაიონის 9 ტერიტორიულ ორგანოში შემავალი 38 სოფლისთვის რეგიონული განვითარების სამინისტროსგან ჯამში 505 180 ლარი გამოიყო, რომლის ფარგლებშიც მიმდინარე წელს სხვადასხვა სახის სამუშაოები 88 ობიექტს ჩაუტარდა.

სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში სოფლებში შერჩეული პრიორიტეტების შესრულების ვადები უკვე დასრულდა. გაზეთი „**პ.ს.**“ ეტაპობრივად ახდენდა სხვადასხვა სოფლებში შესრულებული სამუშაოების მონიტორინგს.

სოფელი ივანდისი

ამჯერად, „ეკონომიკური პოლიტიკის ცვლილების ცენტრის“ პროექტის ფარგლებში ხონის რაიონის, ივანდისის და გუბის ტერიტორიული ორგანოები შევარჩიეთ. დასახლებულ სოფლებში სამუშაოდ ბარბარობის დღესასწაულზე გავემგზავრეთ. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ მიუხედავად იმერული სტუმარ-მასპინძლობის გამოვლენისა, ივანდისის გამგეობაში ჟურნალისტს „მეკვლიდ“ ნამდვილად არ ისურვებენ.

ივანდისის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულს **დურმიშან ტაბიძეს** სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეულ პრიორიტეტებზე ტერიტორიული ორგანოს ავარიულ შენობაში ვესაუბრეთ, სადაც თანამშრომლებს, ადგილობრივებთან ერთად, სახელდახელოდ ჰქონდათ სუფრა გაწყობილი, თუმცა იმერელი მასპინძლები არც ამჯერად დაიბნენ და გამგეობაში გაშლილი სუფრა ბარბარობის დღესასწაულით ახსნეს.

რეგიონული განვითარების სამინისტროს მიერ ტერიტორიული ორგანოსთვის გამოყოფილი 42 000 ლარით სოფელში 4 პრიორიტეტი შეირჩა, რომელთაგანაც 3 დასრულდა, ერთი კი მომავალ კვირაში დასრულდება.

„გამოყოფილი 42 000 ლარისთვის ადგილობრივმა მოსახლეობამ 4 პრიორიტეტი შეარჩია, ესენია: გარეგანობა, სკვერის მოწყობა, მინი სტადიონი და ე.წ. ხილი. გარეგანობისთვის, რომელიც ჯამში 2, 200 კმ მეტრის მონაკვეთზე გაკეთდა, 20 000 ლარი გამოიყო, რომელიც ტენდერში გამარჯვებულმა ცაგერულმა ფირმამ გააკეთა. სკვერისთვის მოსაწყობად 10000 ლარი გამოიყო, რომელიც

ადგილობრივი მეწარმის, ჩოგვაძის ფირმამ „გზადაგზამ“ გააკეთა, ასევე 10 000 ლარი დაიხარჯა მინი სტადიონის მოსაწყობად. რომელმა ფირმამ შესრულა სამუშაოები, ზუსტად არ მახსოვს. აუდიტის სამსახურმა სკვერის და გარეგანობის შესრულებული სამუშაოები ჩაიბარა. დარჩა მხოლოდ მინი სტადიონი.

რაც შეეხება მოსახლეობის ჩართულობას, სპეციალისტების დახმარებით გავაფრთხილეთ. დაახლოებით, 300 ადამიანი ესწრებოდა კრებას. ყველას სურს, მის უბანში გაკეთდეს რაიმე, ამიტომ გამოყოფილი თანხა ნაწილდება, რის გამოც დიდი სამუშაოების შესრულება ვერ ხდება, არადა, ჩვენ გაფრთხილებული ვართ, რომ მითითებები არ მივცეთ და მოსახლეობამ პრიორიტეტები თვითონ შეარჩიოს. საუბედუროდ 10 000 ლარი დიდ თანხად მოსჩანს, თორემ დაქვითვები დიდი, სახარჯო ფული მეტია, ინდემწარმის ხელფასი, ასევე გარკვეული თანხა ირიცხება აუდიტის სამსახურში, ამას ემატება საშემოსავლო გადასახადი და მასალის თანხა, რაც 5-6 ათასი ლარი ჯდება.“ — აღნიშნა ივანდისის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულმა.

ჩამოთვლილ პრიორიტეტებთან ერთად, სოფელში ერთ-ერთ გზაზე, დაახლოებით, 8 მეტრის სანიაღვრე მილი ჩაიდო, რისთვისაც 300 ლარი გამოიყო.

შესრულებული სამუშაოები რწმუნებულმა თავად დავაფრთხილეთ. უჩვეულო სანახავე აღმოჩნდა სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში გაკეთებული, შემოღობილი მინი სტადიონი, რომელიც ორი დიდი ხე დგას. რწმუნებულის განცხადებით, ხეები ისტორიულია და ვერანაირად ვერ მოჭრიდნენ, თუმცა მისივე თქმით, სტადიონი

საკმარისია სათამაშოდ. მომავალში იქვე მოწყობილ სკვერში კი მოთამაშეები დაისვენებენ.

სტადიონის მნახველს აუცილებლად გაახსენდება ქართული ფილმი „იმერული ესკიზები“, სადაც ფენბურთელის ბურთი ხან ხიდან ჩამოაქვთ, ხანაც ვაბრაზებულნი მეზობლის ბალიდან მოაქვთ. ალბათ, ეს ჩვეულებრივი დამთხვევა არ არის, აღნიშნული ფილმი ხომ ხონის რაიონშია გადაღებული.

რატომღაც სოფლებისთვის, რომელთაც გზიდან დაწყებული, გარეგანობებით დასრულებული, არაერთი პრობლემა აქვს, პრიორიტეტულად სკვერების კეთილმოწყობა სახელდება, რომლის განმარტებაც ადგილობრივთაგან, სამუშაოდ, უმეტესობამ არ იცის.

რატომ შეარჩიეს აღნიშნული პრიორიტეტები და რა შენიშვნები აქვთ ივანდისელებს, შევეცადეთ ადგილობრივებისგან გავგვერკვია. თუმცა იმის გამო, რომ რწმუნებულის საზიანოდ არაფერი წამოსცდეთ, სოფლის თავს თვალში შესცქერიან და მორიდებით აღნიშნავენ, რომ სოფლის დახმარების პროგრამის შესახებ ინფორმირებულნი არიან, თუმცა ქვეითების დასმისას იბნევიან და რწმუნებულის მიერ დასახლებულ ციფრებს ცოტათი სცდებიან. ამავდროულად არიან ისეთებიც, რომლებიც არსებულ პრობლემებზე გულწრფელად საუბრობენ.

კითხვა მარტივია: იცით თუ არა, სოფლის დახმარების პროგრამის შესახებ?

თინათინ ტაბიძე, სოფლის ამპულატორის ექიმი: „როგორ არა, მაქვს ინფორმაცია სოფლის დახმარების პროგრამის შესახებ. მოწვეული იყვნენ სოფლის წარმომადგენლები, ეკითხებოდნენ, რა სურდათ, გაკეთებულიყო. შეირჩა ეს პრიორიტეტები. რა თქმა უნდა, გვერდებოდა ლაბაში სკვერი, შეიღობეს და შეილიწვილებს გავიყვანთ, მეზობლები შევიკრიბებით, ურთიერთობა გვექნება ერთმანეთთან. მეც ვესწრებოდი ამ კრებას, დაახლოებით, 50-ზე მეტი ადამიანი იყო შეკრებილი (რწმუნებულის განცხადებით, კი კრებას 300 ივანდისელი ესწრებოდა). გვინდა გზების გაკეთება და მომავალში გაკეთდება, გვექონდა გზები, მაგრამ წელს მოსულმა თოვლმა და ყინვამ დააზიანა.“

ზაურ ბენდელიანი, ადგილობრივი: „რა არის ეს სოფლის დახმარების პროგრამა?.. კი იყო რაღაც კრება, მე არ ვესწრებოდი, განათება გაკეთდა, სკვერს აკეთებენ. რატომაც არა, მომწონს, თუ რაიმე გაკეთდება, კარგია.“

ელისა თავკარელი: „არ ვესწრებოდი, გაგონილი კი მაქვს. პრიორიტეტები დაეთმო ახალგაზრდობას, სკვერი და მოედანი კარგია ახალგაზრდობის დარჩენის მიზნით, მომავალში კიდევ სხვა რამე გაკეთდება, რაც კარგია სოფლისთვის.“

მალხაზ თუთისანი, ადგილობრივი: „არ ვიცი, რა არის ეს პროგრამა, არც კრებას ვესწრებოდი და არც არავის გაუფრთხილებივარ. გზის გარდა, არც ის ვიცი, რა გაკეთდა. ეს განათება რამდენიმე წლის წინ დამონტაჟდა. კარგია თუ სოფელში რაიმე გაკეთდება და მოსახლეობაც იქნება ამაში ჩართული.“

თეიმურაზი, 74 წლის, ადგილობრივი: „რა არის ეს პროგრამა? კი იხსიან რაღაცებს, ბაბუა, მაგრამ ჩვენი საშველი მაინც არაა. არაფერი არ ვიცი, ფულია მგონი ჩვენთვის გამოყოფილი. სტადიონი გავაფრთხილეთ. სტადიონი ოდითგანვე გაბეგობის წინ იყო, 74 წლის კაცი ვარ და იქ ვთამაშობდით და ვიკრიბებოდით ყოველთვის. რა უნდოდათ, იქ რომ გააკეთეს, თანაც ხეებთან ერთად, მაგრამ ხალხს არაფერს ეკითხებოდნენ. სკვერი გაკეთდაო რაღაცა. რათ მინდა სკვერი? მე რომ დავიღვლი თოხნის ღროს, ჩრდილს მოვძებნი და ვწვები, რათ გვინ-

საკვარი სოფელ გუბის

ახალი წყლის სისტემა გუბის თემში

და სკვერი, ამისთანა ეზოები გვაქვს. ახალგაზრდობისთვის! რაც ეს ტელევიზორი და ნოუთბუქები გამოიგონეს, ახალგაზრდა გარეთ აღარ გამოდის. გარეგანობა გააკეთეს, მაგრამ ჯერ არ ჩაუტარათ, ეტყობა კალაძის ჩამოსვლას ელოდებიან, რომ ჩართონ.“

გუბის თემი

ივანდისის მსგავსად, სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პრიორიტეტებიდან, სკვერის შემოღობვა-მოწყობაა აქტუალური ხონის რაიონის გუბის თემშიც. რწმუნებულის, **აკაკი ახალაძის** განცხადებით, გუბის თემში შემავალი სამი სოფლისთვის (დიდი გუბი, პატარა გუბი და შუა გუბი) გამოყოფილი 35836 ლარი გარეგანობისთვის, სკვერის და წყლის სისტემის გაკეთებისთვის დაიხარჯა.

აკაკი ახალაძე, გუბის თემის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებული: „დიდ გუბზე გამოყოფილი 18 271 ლარიდან 4 000 ლარით წყლის სისტემა მოეწყო, რომლითაც 15 ოჯახს მიეწოდება წყალი, ასევე 4 000 ლარით სკვერი შემოიღობა, დარჩენილი თანხით კი გარეგანობა გაკეთდა. პატარა და შუა გუბში გამოყოფილი 8197 და 9368 ლარიდან მთლიანად ცენტრალურ გზებზე გარეგანობა გაკეთდა, დავგრა მხოლოდ ჩიხები. პროექტები უკვე დასრულებულია, მხოლოდ მრიცხველის ჩართვას ველოდებით და, დაახლოებით, მომავალ კვირაში ჩაერთვება.“

პრიორიტეტების შესარჩევად აპრილში კრება ჩატარდა, რომლის შესახებაც მოსახლეობა თვალსაჩინო ადგილებზე გამოკრული განცხადებით გავაფრთხილეთ. სამივე სოფელში, დაახლოებით, 30-30 კაცი ესწრებოდა. სამუშაოდ, მოსახლეობა საკუთარი სოფლის პრობლემებით ნაკლებად არის დაინტერესებული, შემდეგ კი უკმაყოფილებას გამოთქვამენ, რომ მათ უბანში არაფერი გაკეთდა. განათება ტენდერში გამარჯვებულმა ინდემწარმემ, კოპალიანმა გააკეთა, წყლის სისტემა კი, ასევე ტენდერში გამარჯვებულმა ხონელმა, ვლადიმერ ბალანჩივაძემ მოაწყო. პატარა გუბის მოსახლეობას სურდა, რომ სკოლა გადაეგვეხურა, მაგრამ ვინაიდან ეს არ არის სოფლის ბალანსზე, მისი გაკეთება ვერ მოხერხდა.“

სოფლის დახმარების პროექტის შესახებ გუბის თემის მოსახლეობა ნაკლებად არის ინფორმირებული. უმრავლესობა აღნიშნავს, რომ ამ პროექტის შესახებ არაფერი იცის, ნაწილის განცხადებით, აღნიშნული პროექტის შესახებ სმენიათ, მაგრამ მიზეზთა გამო, კრებას არ ესწრებოდნენ.

ზეაიდი, ადგილობრივი: „არ გამოვიცა, იმ დროს არ ვიყავი ოჯახში. რა გაკეთდა? რაღაც, მგონი გარეგანობა კეთდება. კარგია, თუ რაიმე გაკეთდება, მაგრამ მოსახლეობის ინფორმირებაც უნდა მოხდეს.“

მიმიკო გვუჩაძე, ადგილობრივი: „კი გამოვიცა, ვესწრებოდი კრებას, მაგრამ ბოლომდე არ დავრჩენილვარ, პრიორიტეტულად ინფრასტრუქტურის მოწყობა შეირჩა. ვიცი, რომ სკვერისთვის „ზაბორი“ გაკეთდა. ბევრი რამე საჭიროებს მოწყობას. მე რას ვთვლი პრიორიტეტულად? ჩამოყალიბდები და შემდეგ წელს კრებაზე ვიტყვი.“

მიმიკოს საჭირო სამუშაოების დასახელებაში რწმუნებული წამოეშველა.

„ახლა დაიბნა ეს, თუ არა სარწყავი არხის სადრენაჟე სისტემა მნიშვნელოვანი ამათთვის, წვიმის იმედოდ ხომ ვერ იქნებიან, რომ ყანები მოაწყან? ამიტომ, მომავალ წელს სარწყავი სისტემის მოწყობას მოითხოვენ და ჩვენც შევასრულებთ.“ — აღნიშნა **აკაკი ახალაძემ**.

როგორც სოფლების ტერიტორიული ორგანოებში გავარკვიეთ, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო გამოყოფილი თანხით შესრულებული სამუშაოების მონიტორინგს არ ატარებს. რის გამოც შესრულებული სამუშაოების ხარისხი მხოლოდ მავანთა კეთილ ნებაზეა დამოკიდებული. ასევე — მოსახლეობის ინფორმაციიდან გამომდინარე, პრიორიტეტების შერჩევის წესი არასწორია, რადგან უბნებზე გაყოფილი თანხით სოფლისთვის მნიშვნელოვანი სამუშაოები არ ტარდება. ადგილობრივების რეკომენდაციით, უმჯობესი იქნება თუკი საერთო თანხით ერთი მნიშვნელოვანი სამუშაო ჩატარდება და არა მცირე ზომის სკვერები მოეწყობა, ისიც, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, რომ მეზობლებს თავშეყრის ადგილი ჰქონდეთ.

ნესტან ჩაბალიძე ილია „ეკონომიკური პოლიტიკის ცვლილების ცენტრის“ პროექტის ფარგლებში

მინი სტადიონი ივანდისში

საკვარი ივანდისში

გაითვალისწინებს თუ არა ხელისუფლება შენიშვნებს, ჯერჯერობით, უსწოროა

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ეროვნული ასოციაციის ინიციატივით, სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის პროექტის განხილვა შედგა. მოწვეულთა შორის იყვნენ არასამთავრობო ორგანიზაციები, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, ხელი-სუფლების და პოლიტიკური სპექტრის წარმომადგენლები.

შეხვედრის დაწყებისთანავე, საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ეროვნული ასოციაციის იურისტს დავით ზარდიაშვილსა და სამინისტროს წარმომადგენლებს შორის კამათი გაიმართა.

ზარდიაშვილმა კოდექსის პროექტში გუბერნატორებისთვის გარკვეული უფლებების მინიჭება გააპროტესტა და აღნიშნა, რომ ამ ინსტიტუტის თვითმმართველობის კოდექსში შემოტანა არა დეცენტრალიზაცია, არამედ ცენტრალიზაცია მოხდება.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა დავით ნარმანიამ პასუხად განაცხადა, რომ ის ამ ადამიანებს ექსპერტებს ვერ უწოდებს, რადგან ისინი „მთელი 9 წლის განმავლობაში „ნაციონალურ მოძრაობას“ იყვნენ ამოფარებული და თუკი სადმე რაიმე ცუდი და სიბინძურე გაკეთებულა ამ ადამიანების დამსახურება“.

— რანაირად გინდა გაითვალისწინო მათი შენიშვნები და მოსაზრებები?! თუმცა, მიუხედავად ამისა, თუკი რაიმე რაციონალური ვნახავთ, გავითვალისწინებთ, — განაცხადა ნარმანიამ, რომელსაც სხვა არგუმენტები არ გაუცვნიდა დამსწრეთათვის.

შეხვედრა რ საათს გაგრძელდა და ყველა გამომსვლელს აზრის დაფიქსირების საშუალება მიეცა; თუმცა, დღის ბოლოს, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები საკუთარ შენიშვნებს და რეკომენდაციებს უკვე ერთმანეთს აცნობდნენ, რადგან სამინისტროს და ხელისუფლების წარმომადგენლებმა შეხვედრა დატოვეს.

ძირითადი შენიშვნები, რაც შეხვედრისას გაჟღერდა, კოდექსის პროექტში გუბერნატორების ინსტიტუტის დატოვება და მისთვის ფუნქციების მინიჭება, რეგიონული მოწყობა, ვენეციის კომისიაში კანონპროექტის გადავზავნა-არგადავზავნის საკითხი, მუნიციპალიტეტების გაზრდის ფონზე საბიუჯეტო ხარჯების ზრდა და კოდექსში თვითმმართველობების სამუშაო ენად ქართული ენის შეტანა იყო.

არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა საკუთარი არგუმენტებით სცადეს სამინისტროსა და მთავრობის წევრების დარწმუნება, რომ ყველა ეს საკითხი სამომავლოდ პრობლემებს შექმნის და უმჯობესია, პარლამენტში საკომიტეტო განხილვებზე ჩასწორდეს, თუმცა, გაითვალისწინებს თუ არა ხელისუფლება

შენიშვნებს, ჯერჯერობით, უცნობია.

შეხვედრისას დაისვა საკითხი, რომ საერთოდ შეჩერდეს პარლამენტში კოდექსის პროექტის პირველი განხილვა მანამ, სანამ ვენეციის კომისია დასკვნას არ დადებს, რაზეც მთავრობის კანცელარიის რეგონებსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის მაშინდელი უფროსის ირაკლი მელაშვილის პასუხი იყო: „ევროპის საბჭოს თვითმმართველობის კონგრესს ეს კანონპროექტი გადავუზავნეთ და ვმუშაობთ, რომ დაჩქარებული წესით მივიღოთ შენიშვნები, რაც, დაახლოებით, დეკემბრის შუა რიცხვებისთვის უნდა მოხდეს. რაც შეეხება შენიშვნებს და რეკომენდაციებს, ჩვენ თვითონ ვეცდებით, რომ პარლამენტში ეს კოდექსი კიდევ უფრო გაუმჯობესდეს“.

თუმცა, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა ნაწილის განცხადებით, არა მარტო ევროპის საბჭოს კონგრესის, არამედ ვენეციის კომისიის დასკვნაც აუცილებელია, ამ დასკვნის მიღება კი დაჩქარებული წესით ვერ მოხერხდება. მათი განმარტებით, დასკვნას თებერვლის შუა რიცხვებამდე მაინც დაავიანდება.

შეხვედრას საპარლამენტო უმცირესობის წევრებიც ესწრებოდნენ, თუმცა, მათი შენიშვნები და რეკომენდაციები ისეთი მწვავე არ ყოფილა, როგორც არასამთავრობო ორგანიზაციებისა. უმცირესობის წევრის გიგი წერეთლის განცხადებით, კო-

დექსი ძვირადღირებულია; ამასთან, პრობლემატურია მუნიციპალიტეტების დაყოფის და ხარჯების ზრდის საკითხები.

„ძალიან მნიშვნელოვანია მთავრობა რას ფიქრობს. ეს პროექტი საკმაოდ ძვირადღირებულია. ძალიან ბევრი თემაა, რომელიც კითხვის ნიშნებს აჩენს, როგორც ლოჯისტიკურ, ასევე ფინანსურ მდგრადობაზე. ამასთან, დროში რამდენად არის გათვლილი რეფორმის განხორციელება და, საერთოდ, მისი დაწყება, ვერ კიდევ საკითხავია. რადგან, როგორც იცით, რეფორმის ნაწილი 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებამდე უნდა განხორციელდეს, დარჩენილი ნაწილი კი რამდენიმე წელზე გადაწვინდება. რეფორმა ვერ დაიწყება, თუ კანონი არ დამტკიცდა, დამტკიცებამდე კი საკმაოდ დიდი განხილვა და განალიზებაა საჭირო, რადგან ამ რეფორმით, შესაძლოა, ფედერალური მოწყობის საფრთხეები გაიზარდოს“, — განაცხადა წერეთელმა.

რაც შეეხება გუბერნატორების ინსტიტუტის კოდექსში შემოტანას, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები ერთხმად თანხმდებიან, რომ ამ ინსტიტუტის კოდექსში დატოვებით, რეგიონს აღმასრულებელი ხელისუფალი ეყოლება, რაც თვითმმართველობის გაუმჯობესების ნაცვლად, მის დაკნინებას გამოიწვევს.

„ადგილობრივი თვითმმართველობას იმის ნაცვლად, რომ უფლებამოსილებები დამატებოდა, ახალი კოდექ-

სით ფუნქციების ნაწილი ეკარგება. დეცენტრალიზაცია კი ფუნქციების დამატებას ნიშნავს. რაც შეეხება გუბერნატორს, მას აღსრულებითი ფუნქცია ენიჭება, თუმცა, ზედამხედველობის ფუნქცია აღარ აქვს; ანუ ის რეგიონის აღმასრულებელი ხელისუფალი იქნება რეგიონის საბჭოში, მაგრამ მას საბჭო არ დანიშნავს“, — აღნიშნა შეხვედრისას „საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ეროვნული ასოციაციის“ აღმასრულებელმა დირექტორმა, ევროპის საბჭოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ქართვის დამოუკიდებელ ექსპერტთა ჯგუფის წევრმა დავით მელაშვილმა.

მისივე თქმით, „ინსტიტუტურად ყველაზე დიდი ფუნქციები საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, საქართველოს მთავრობას, გუბერნატორს და ბოლოს — ადგილობრივი თვითმმართველობას აქვს“.

რაც შეეხება კოდექსის პროექტიდან ადგილობრივი თვითმმართველობების სამუშაო ენის ამოღებას, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა ნაწილი აცხადებს, რომ ძველ კანონში ეს ჩაწერილი იყო, ახალში კი არ არის, რაც მათი აზრით, პოლიტიკურ გადაწყვეტილებას უკავშირდება, რაც პრობლემებს შექმნის.

შეგახსენებთ, რომ კანონპროექტი უკვე პარლამენტშია წარდგენილი და, სავარაუდოდ, სამომდევომო სესიაზე უნდა დამტკიცდეს.

სამი ყველაზე დიდი საფრთხე, როგორც თვითმმართველობის სახელისუფლებო რეფორმას მოჰყვება

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ეროვნული ასოციაციის იურისტი დავით ზარდიაშვილი ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის სამ ყველაზე დიდ საფრთხეს ასახელებს და განმარტავს, რომ ამ რეფორმას არა დეცენტრალიზაცია, როგორც ამას ხელისუფლება ამბობს, არამედ ცენტრალური ხელისუფლების გავლენების გაძლიერება მოჰყვება. ამასთან, სახეზე გვექნება დაშლილ-დანაწევრებული, უმოქმედო ადგილობრივი თვითმმართველობა, რომელსაც რეალურ მმართველად მთავრობის მიერ დანიშნული გუბერნატორი ეყოლება.

დავით ზარდიაშვილის განცხადებით, პირველი პრობლემა მუნიციპალიტეტების ხელოვნური დაყოფაა:

„დაგვეგმილია სოფლების გაერთიანება რაიმე სქემის გარეშე, ძალიან სწრაფ ტემპში. თუმცა, რეალურად, როდესაც ეს სოფლები გაერთიანდებიან, მათ ქმედითი თვითმმართველობა არ ეყოლება. ავიღოთ თუნდაც ის ფაქტი, რომ ადგილობრივი საკრებულო უნდა აირჩიონ, მაგრამ იმ საკრებულოსთვის დღეს შენობაც კი არ არის. როგორ მოესწრება ეს ექვს თვეში, თუ დღესვე არ დაიწყო ამის მშენებლობა?!“

გურიის მაგალითზე ეს პრობლემა ოზურგეთს ექმნება, რადგან ის რამდენიმე მუნიციპალიტეტად დაიყოფა.

მოხდება სოფლების სრულიად ხელოვნური გაერთიანება და თემებად ჩამოყალიბება. მაგალითად ისევ ოზურგეთის სოფლები — სოფელ ძიმითის და ნასაკირალის გაერთი-

ანებული თემი ავიღოთ. ძიმითელს თავისი ადგილობრივი თვითმმართველობა ნასაკირალში ექნება, თუმცა ამ ორ სოფელს შორის პირდაპირი გზა არ არის; ამიტომ, ძიმითელს ადგილობრივი მნიშვნელობის პრობლემის გადასაჭრელად ოზურგეთის გავლით ნასაკირალში ჩასვლა მოუწევს. ანუ ის იღეა, რომ მოსახლეობა თვითმმართველობას დაუახლოვდება, ამ გადაწყვეტილებიდან სულაც არ გამოდინარეობს, პირიქით. აქ იქმნება იდენტობის პრობლემა, ძიმითელს უნდა ნასაკირალთან ერთად ერთ ერთეულში ყოფნა? ამას არავინ კითხულობს. როცა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი იყო, მაშინ ეს პრობლემა არ არსებობდა, მაგრამ როცა ამის ხელოვნურად გაერთიანება მოხდება, ეს პრობლემა დადგება“, — აცხადებს ზარდიაშვილი.

მისივე თქმით, მეორე პრობლემა უკვე რეგიონებს შექმნა: „კონსტი-

ტუციონალისტები განმარტავენ, რომ რეფორმით ყველა ის ნიშანი იქმნება, რაც რეგიონისთვისაა დამახასიათებელი — ის არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, აქვს თავისი ტერიტორია და თვითმმართველობის ორგანოები, აქვს თავისი უფლებამოსილებები და ჰყავს მოსახლეობა. პავლეს თუ სავლეს დაარქმევენ, და მას პავლეს ფუნქციებს მიანიჭებენ, ის მაინც პავლე არ იქნება?! რეალურად იქნება რეგიონული ხელისუფლება, თავისი წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოებით. განსაკუთრებით საშიშია, რომ პროექტის მიხედვით, რეგიონულ ხელისუფლებას ინსტიტუტურად „ორმაგი“ და წინააღმდეგობრივი ბუნება აქვს: ერთის მხრივ, რეგიონის წარმომადგენლობითი ორგანოა რეგიონში შემავალი თვითმმართველი ერთეულების საკრებულოსგან დაკომპლექტებული რეგიონული საბჭო; მეორე მხრივ, რეგიონის, როგორც იურიდიული პირის მეთაური და იმავდროულად აღმასრულებელი ორგანო — სახელმწიფო რწმუნებული ანუ გუბერნატორი, რომელიც ცენტრალური ხელისუფლების მიერაა დანიშნული. აქედან გამომდინარე, ბუნებრივია, რომ ის არა საბჭოს, არამედ მთავრობის წინაშე ანგარიშვალდებული. ამით მთლიანად

უგულვლელყოფილია, როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის ევროპული ქართის კონცეფცია, ასევე აღნიშნულია, რომ აღმასრულებელი ორგანოები ანგარიშვალდებული უნდა იყვნენ წარმომადგენლობითი ორგანოების წინაშე.

კატეგორიულად მიუღებელია, რომ მთავრობას შეუზღუდავი უფლება ენიჭება ნებისმიერად შექმნას ე.წ. მუნიციპალიტეტების რეგიონული გაერთიანება, თავისი სურვილისამებრ შეიყვანოს მათში თვითმმართველი ერთეულები და ხელმძღვანელად ამ გაერთიანებას სახელმწიფო რწმუნებულ-გუბერნატორი დაუნიშნოს. ამ შემთხვევაში, გამოდის არა დეცენტრალიზაცია, არამედ ცენტრალიზაცია“, — აღნიშნავს ზარდიაშვილი.

გარდა ამისა, მისივე თქმით, არის კიდევ ერთი საფრთხე, რომელიც მთავრობის ფუნქციების გაძლიერებას გულისხმობს: „რეგიონის დონე ქმნის იმის საფუძველს, რომ თვითმმართველობების ავტონომიები შეიზღუდება; ეს აქამდეც იყო, მაგრამ კანონით არ იყო გაწერილი, ახლა კი ეს დაკანონდება. ამასთან, ყველაზე დიდი საფრთხე ის არის, რომ მთავრობის ფუნქციები ძლიერდება, პირველ რიგში, რეგიონული განვითარებისა და

ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ფუნქციები, რომელსაც კანონის მიღებიდან უკვე თავისუფლად შეგვიძლია თვითმმართველობის სამინისტრო ვუწოდოთ. ამ სამინისტროს ხელში ერთდროულად თავს იყრის სისტემის მონიტორინგის ექსკლუზიური ფუნქცია, სამართლებრივი ზედამხედველობა და კომუნიკაციების მართვის ფუნქცია. ეს, რეალურად, ადგილობრივი თვითმმართველობის პოლიტიკური ხელმძღვანელობაა და აი, რა ყალიბდება: ცენტრალურ დონეზე არის პრემიერ-მინისტრის რეგიონული პოლიტიკის ოფისი, მისი უფლებები ძლიერდება, რადგან ამ კოდექსს თანმდევი პროექტი მოჰყვება — მთავრობის შესახებ კანონში ცვლილებები; შემდეგ იქნება გუბერნატორები, სადაც ქვემოთ კი, დაშლილ-დანაწევრებული თვითმმართველობა. ეს არის დღევანდელი სახელისუფლებო პროექტის მთელი არსი, თუმცა, ავტორები გვეუბნებიან, რომ ეს ევროპული ტიპის თვითმმართველობაა, რაც, ჩემი აზრით, ცინიზია“, — ამბობს დავით ზარდიაშვილი.

კვირის პროსპექტი

ვერდი: ეს კვირა ცუდი საყიდლებისათვის და ფინანსური ოპერაციებისათვის. სესხად გაცივებული თანხა დიდი წვალეების და დაგვიანების შემდეგ დაგიბრუნდება.

კურო: აქტიური და მრავალფეროვანი კვირა გელით. დიდი ალბათობა, რომ მოგიწევთ საკუთარი ინტერესების დაცვა, როგორც საქმით, ასევე სიტყვით. იმისათვის, რომ თქვენი მორიგი პროექტი გავიდეს, თქვენ უნდა დაარწმუნოთ არა მარტო ხელმძღვანელობა, არამედ კოლეგებიც.

ტყულები: სულ ტყუილად ეძებთ იმდენი გამოსავალს. გზავნილი შეიძლება იყოს დაფარული იქ სადაც თქვენ არ ელით, ყურადღებით იყავით, მიღებული ინფორმაცია მომავალში გამოგადგებათ.

კირჩხიბი: მთავარია, არ დაკარგოთ იმედი. სულ მალე ყველაზე ფანტასტიკური ოცნების განხორციელებასაც კი შეძლებთ, ნუ აჩქარდებით.

ლომი: სამსახურში და პირად ცხოვრებაში სასიამოვნო ინფორმაციები ხასიათს გამოგიკეთებთ. შეძლებთ სამსახურებრივი კონფლიქტების დარეგულირებას, სასიამოვნო ატმოსფეროს შექმნას და ნაყოფიერ მუშაობას.

ქალწული: მზად იყავით საკუთარ თავთან საბრძოლველად. ნუ აჩქარდებით და მოუფიქრებელ გადაწყვეტილებებს ნუ მიიღებთ. არ ღირს საქმიანი ღოკუმენტების ხელმოწერაც.

სასწორი: ისეთი საქმეებით დაკავდით, რომლებიც სარგებელს მოიტანენ არა მარტო ფინანსური, არამედ სოციალური თვალსაზრისითაც.

მორიელი: ნუ დაიტოვებთ საქმეს შემდეგი დღისთვის. არ ღირს სამსახურში დროის დაკარგვა უსაქმურობაზე. ეცადეთ, ყველა დაგემილი საქმე დროულად გააკეთოთ.

შვიდღისანი: გუნდური მუშაობისთვის იყავით მზად. ეცადეთ, კოლეგებს არ მოახვიოთ თქვენი წესები და მოსაზრებები. შეინარჩუნეთ ოქროს შუალელი.

თხის რქა: ხანმოკლე მივლინებებს წარმატებით დაასრულებთ და შემოსავალსაც მიიღებთ. ერთი საქმის კარგად დასრულებისთანავე სასწრაფოდ შეუდგით მეორეს.

მერწყული: სამსახურში მოიკრიბეთ ძალები. ეცადეთ, არ იფიქროთ ოჯახურ პრობლემებზე. შეიძლება ემოციები გაგიმძაფრდეთ, თუმცა ნუ აპყვებთ მათ და ნუ მისცემთ საშუალებას თქვენით მანიპულირების.

თევზები: დიდი ალბათობა სასიკეთო ცვლილებებისა, რომლებიც ბევრ რამეზე, მათ შორის პირად და საქმიან სფეროზე დადებითად იმოქმედებს.

წინა ნომრის კროსვორდის პასუხები
თარაზულად: 3. მდინარე. 5. კროლი; 6. სვე. 8. მიე. 9. კასპი. 11. ომიკრონი.
შვეულად: 1. ბროლი. 2. რობ. 3. გომბეშო. 4. იფსილონი. 7. ამური. 10. სიო.

Table with crossword puzzle clues in Georgian. Includes words like 'მდინარე', 'კროლი', 'სვე', 'მიე', 'კასპი', 'ომიკრონი', 'ბროლი', 'რობ', 'გომბეშო', 'იფსილონი', 'ამური', 'სიო'.

ერთი სკოლის ბევრი წარმატება

აიბი ქუთაისის №8 საჯარო სკოლას წარმატებული მოსწავლეები არასოდეს აკლდა. წელს სკოლა განსაკუთრებით ასახელეს მაგდა რობაქიძემ, მარიამ ნებეირიძემ, ნინო გაბელაშვილმა, ლია ჩხეტიანმა.

1-5 დეკემბერს მოსკოვში გამართულ მიხეილ ვორონინის სახელობის ტურნირზე სპორტულ ტანვარჯიშში მონაწილეობა მიიღო მე-8 კლასის მოსწავლემ მაგდა რობაქიძემ და გაიმარჯვა „სამ იარაღზე“ ასპარეზობაში. იგი არის საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების გუნდის წევრი, საქართველოს მრავალჯერ პრიზიორი და ჩემპიონი. მისი მწვერთელია გურამ ჭინჭარაძე (სპორტის დამსახურებული მწვერთელი ტანვარჯიში). ტანვარჯიშის ფედერაციისაგან მაგდა რობაქიძე, როგორც წარმატებული ტანვარჯიში, ღებულობს სტიპენდიას 50 ლარის ოდენობით.

მე-10 კლასის მოსწავლემ მარიამ ნებეირიძემ მონაწილეობა მიიღო ბიზნეს ჯგუფ BG Generation-ის მიერ ჩატარებულ მათემატიკის ოლიმპიადაში. ქვეყნის მასშტაბით დაიკავა მე-3 ადგილი. დაჯილდოვდა მობილუ-

რი ტელეფონით.

მე-10 კლასის მოსწავლემ ნინო გაბელაშვილმა მონაწილეობა მიიღო ისტორიის ეროვნულ სასწავლო ოლიმპიადაში. ქვეყნის მასშტაბით დაიკავა მე-3 ადგილი და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დაჯილდოვდა ფულადი პრემიით - 500 ლარით, ხოლო ქალაქის თვითმმართველობამ ნინოსა და მის ისტორიის მასწავლებელს დავით სულამანიძეს სიგელები და 250 - 250 ლარი გადასცა.

მე-10 კლასის მოსწავლემ ლია ჩხეტიანმა მონაწილეობა მიიღო ისტორიის ეროვნულ სასწავლო ოლიმპიადაში. წარმატებისათვის დაჯილდოვდა სიგელით და წყნეთში არსებული Buckwood Summer School-ის საგზურით.

psnews.ge

მაგდა რობაქიძე

მარიამ ნებეირიძე

ნინო გაბელაშვილი

ლია ჩხეტიანი

მეორე ხარბიანი: „რუსეთს სურს, საზღვარი გადმოიტანოს სამხრეთით - სვანეთსა და რაჭა-ლეჩხუმი“

სვანეთის მოსახლეობა ხუდონჰესის აშენებას ვერ შეეგუება

პირველი გვერდიდან

თუ დღეს კიდევ მაინც იმეორებენ ამას, აქ რუსეთის ინტენსივი იკვებება. რუსეთის ჯარი ხაიშიდან 7 კილომეტრში ღვას, ისინი პირდაპირ დაინტერესებული არიან, ხელში ჩაიგდონ ეს კვანძი, შემდეგში ლენტეხის ხეობაში გადავლენ და იქედან - რაჭაში. ე.ი. ჩრდილოეთის საზღვარი, რუსეთს უნდა, რომ გადმოიტანოს სამხრეთში, სვანეთსა და რაჭა-ლეჩხუმში. გამომდინარე აქედან, ეს არ ნიშნავს ჰიდროელექტროსადგურის აშენებას, არამედ, ნიშნავს ტერიტორიის და-

კარგვას. ამის მავალითი ვერ კიდევ 2008 წელს გვქონდა, როდესაც ხელისუფლებამ ზემო აფხაზეთი რუსეთს საჩუქრად გადასცა. რუსეთს უფლება აქვს, შევიდეს ენგურის ხეობაში, რამდენადაც იქ მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები აქვს. ასე რომ, იაფფასიანი ტყუილებით ჩვენ ვერ დავგარწმუნებენ.

— ინვესტორები ვინ არიან?

— ინვესტორები ოფშორულ ზონაში იმყოფებიან. ახლა ამბობენ, რომ დამფინანსებელი არ ჰყავს, მაგრამ საბოლოოდ მეპატრონე რუსი ხდება.

— ენერგეტიკის მინისტრი იმასაც დარწმუნებით აცხადებს, რომ ამ ჰესის ასაშენებლად ადგილობრივ მოსახლეობასაც დაითანხმებს...

— სამწუხარო ფაქტია, რადგან ენერგეტიკის სამინისტრო და ხელისუფლება ცდილობს, მოსახლეობა გატყონ და ინდივიდუალური დაპირებებით დაუპირისპირონ ერთმანეთს. ეს არის შანტაჟი და მიუღებელი წესებით ქმედება, მაშინ ქურდულ სამყაროს რატომ ვებრძვით, თუ ასეთი უვარგისი მეთოდებით მიუღებელიან ამ საქმეს.

— როგორ შეიძლება ჰესის აშე-

ნება ისე, რომ არ დაზარალებს სოფელი?

— ყველანაირად ცდილობენ, რომ დისკრედიტაცია გაუკეთონ ყველა იმ ადამიანს, ვინც წინააღმდეგია ჰესის აშენების, ერთმანეთს უპირისპირებენ თვით სვანებს. ბრძოლის ასეთი ფორმა მიუღებელია, რადგან არაკაცობით სიკეთისთვის არავის მიუღწევია. ჩვენ ვთავაზობთ ხელისუფლებას მეორე ალტერნატივას, თუ კამხალი აშენდება, მოსახლეობა არ უნდა გადასახლდეს და სარგებელი უნდა ნახოს ადგილობრივ მოსახლეობაში.

ბარემ ისიც გვითხრან, წელიწადში რამდენი მილიარდი უნდა გადავუხადოთ რუსებს? თუკი ეს ხელისუფლება მაინც ააშენებს ამ ჰესს, მაშინ ესენიც წინა ხელისუფლებასავით შევლაქებად დარჩებიან ისტორიაში.

ათარ ბალაძე

Large crossword puzzle grid with clues in Georgian. Clues include: 'ქართული ფოლკლორული ანსამბლი', 'ქალაქი რაჭაში', 'კომენტარი ... ობოლად', 'რომის იმპერატორი ... განდგომილი', 'მესამე პირის ნაცვალსახელი', 'დარეკის ქმარი', 'ავსტრალიის ალმომწენი ... ტასმანი', 'საინტერესო საპირისპირო', 'სიკეთის საპირისპირო', 'თმის ან წვერის საღებავი', 'დაბალი, სუსტი, გამხდარი', 'მწერალი ... ჰეგელი', 'საინტერესო სიტყვა', 'პარფიუმ-ერული ნაწარმი', 'ძველი ბერძენი გეოგრაფი', 'განვლილი ამბების ალწერა', 'შვეიცრის მამა', 'აშშ-ს შტატი', 'კუნძული ახალი ...', 'ხე მცენარე თაფლოვანთა რიგისა', '... მუღამ იყოს შვე', 'რუსი მწერალი ... გორკი', 'ქვეყანა ევროპაში'.

Section titled 'ვინ არის უომოზე?' featuring portraits of Giorgi Barakidze and Shiro Gabelashvili. Text: 'პასუხი წინა ნომრის უომო-ვიტორინაზე', 'გიორგი ბარამიძე სულიკო ფუტკარაძემ და შაქრო გაბელაშვილმა ამოიცივნეს.'

Section titled 'რას დაეკვივებით?' featuring portraits of Giorgi Shikhiashvili and Sosro Javakhiani. Text: 'პასუხი წინა ნომრის უომო-ვიტორინაზე', 'გიორგი შიქიშვილი', 'დაგვიკავშირდით: (0 431) 24-45-46, 24-82-25. psnews27@gmail.com', 'სოსრო ჯავახიანი', 'უსამართლობასთან მკლავჭილში გამარჯვებულნი.', 'შაქრო გაბელაშვილი'

Section titled 'კარისკრადი' featuring a circular crossword puzzle. Text: 'თარაზულად: 3. მეთხუმეტი ბერძნული ასო. 5. ფინური ელექტრო-სატელეფონო ფირმა. 6. ჯარი, ლაშქარი ძველად. 8. მდინარე ჩილემი. 9. მიტო კახურად. 11. ბრიტანეთის ერთ-ერთი პროვინცია.', 'შვეულად: 1. ფრანკთა მეფე ... მოკლე. 2. დიდი ჩაქუჩი. 3. ლუდის სახეობა. 4. მზის სისტემის პლანეტა. 7. ვენესუელის პრეზიდენტი ... ჩავესი. 10. მოლუსკის სახეობა.'

ნიგნების მაღაზია *ქიმერიონი*
qimerioni.ge

ყოველგვარი ფასნამატის გარეშე შეიძინეთ:

- ქართული თუ უცხოური ლიტერატურა;
- კლასიკოსი და თანამედროვე მწერლების ნაწარმოებები;
- სამეცნიერო ხასიათის გამოცემები;
- ენციკლოპედიები;
- ლექსიკონები;
- ქურნალ-გაზეთები
- მაღალპოლიგრაფიულ დონეზე გამოცემული საბავშვო შემეცნებითი და გასართობი წიგნები;

წიგნები შენ გელოდება!

აშთაინს, სავაჭრო ცენტრი „აოაული“, ნიგნების მაღაზია „ქიმერიონი“
ტელეფონი: 790 927 927; (431) 274 474

IMERI
TEXTILE COMPANY

იერი
სამკერველო კომპანია

სამკერველო კომპანია „იერი“ მრავალწლიანი წარმატებული საქმიანობითა და გამოცდილებით გამოჩენილი ბრენდია როგორც ქართულ, ისე – უცხოურ ბაზარზე.

ქუთაისისა და თბილისში გაიხსნა „იერი“ საფირმო მაღაზიები, სადაც მომხმარებელს სთავაზობენ ქალისა და მამაკაცის პალტოებს, მანტოებსა და ქურთუკებს.

წარმოადგენილი პროდუქცია უმაღლესი ხარისხისა და შექმნილია მსოფლიო ბრენდების ნიმუშებზე, ევროპული ტექნოლოგიით.

კომპანია „იერი“ ემზადება ზაფხულის კოლექცი-

ის შესაქმნელად, რომელიც საფირმო მაღაზიებში გაიყიდება!

„იერი“ საფირმო მაღაზიების მისამართი და საკონტაქტო მონაცემები:
ქუთაისი – ასათიანის ქ. №119;
ტელეფონი: 0431 22 07 08

თბილისი – მიცკევიჩის ქ. №6;
ტელეფონი: 551 555 163

მოდის სახლი „მარიონელა“
ექსკლუზიური სადედოფლო და საღამოს კაბები

თბილისი, მ. ჯავახიშვილის (ყოფილი ელბაქიძის დაღმართი) №12
ტელ: +995 (432) 292-05-04

ქუთაისი, ა. პუშკინის ქუჩა №1
ტელ: +995 (431) 25-31-21

ელ-ფოსტა: marionela@mail.ru
www.marionela.ge

SARAJISHVILI
THE SPIRIT OF CENTURY

დავით სარაიშვილი

აია
ლუდისა და უალკოჰოლო სასმელების კომპანია

ლიმონათი „აია“ – ნატურალური ნაყენსა და შაქარზე დამზადებული 11 სახეობის ლიმონათი:
„მსხალი“, „ლიმონი“, „ტარხუნა“, „ფორთოხალი“, „ატამი“, „დაფნა“, „ალუბალი“, „ნაღები“, „საფერავი“, „მარწყვი“, „მოკოლადი“.

„აიას“ ლიმონათი მზადდება თავად ქარხანაში დამუშავებული ცოცხალი ხილის ნაყენისაგან.

ლუდი „აია“ – უმაღლესი ხარისხის ალაოსა და უნიკალური წყაროს წყლისაგან დამზადებული ქუთაისური ლუდი.

ხარშვის პროცესს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები ხელმძღვანელობენ. მზადდება უახლესი ტექნოლოგიით.

მიერთეთ „აიას“ პროდუქციას იგი აბსოლუტურად უსაფრთხოა!

მისამართი: ქუთაისი, ნიკვას ქუჩა №8
ტელეფონი: (0 431) 22 01 94; 22 30 31; 22 40 05

ცხვირის ქირურგიული ცენტრი
თემურ ძიძიგური – ცხვირის და ყურის ქირურგი

კეთდება ოპერაციები:

- გრძელ, კვიან, ჩამოშვებულ, განიერნესტოიან, გაღუნულ ცხვირზე.
- ცხვირის ძვიღზე, ცხვირის ნიჟარებზე და პოლიპებზე.
- დიდი ზომის და გადმოწეულ ყურის ნიჟარებზე.
- მკურნალობენ ცხვირიდან სუნთქვის გაძნელებას.

მისამართი: ქუთაისი, სულხან-საბას ქ. №81 (ავანგარდის დასახლების ბოლოს)
ტელეფონი: (0 431) 22-31-02; მობ.: (599) 53-69-64; (599) 14-08-13; ბინის (0 431) 24-57-63.

სამშენებლო კომპანია ტობა

ბეტონისა და რკინა-ბეტონის ქარხანა „ტობე“ აწარმოებს:

მაღალი სიმტკიცის, სერტიფიცირებულ მ-150; მ-200; მ-250; მ-300; მ-400 მარკის სასაქონლო ბეტონს; შემოღობვის ფილებს, საკედლე პანელებს, საძირკვლის, ზეძირკვლის, სარტყლის, საკედლე, წვრილსაკედლე, ტიხრის ბლოკებს.

ზღუდარებს, რიგელებს, კოლონებს, საკანალიზაციო ჰეებს. ყველა სახის, წინასწარ დაუ-

ძაბავ კონსტრუქციებს. შეკვეთები სრულდება დროულად და ხარისხიანად, დამკვეთთან შეთანხმებით.

მისამართი: ქუთაისი, ავტომშენების ქუჩა №4
ტელეფონი: (0 431) 23-60-60; 26-74-37
მობილური: (5 77) 78-06-70; (5 71) 55-55-01

აშთაინს ხის გადაამაგურავალი ძარხანა
კავკასუს როუდ პროჯექტ

სიახლე! სააგარაკე მობილური სახლი (63 მ²):
მისაღები – 21,2 მ²
საძინებელი – 9,4 მ²
საძინებელი – 12 მ²
სამზარეულო – 4,65 მ²
სანკვანძი – 2,3 მ²
ღია აივანი – 8,96 მ²

ფასი: 1 მ² – 750 ლარი (ტრანსპორტირების ჩათვლით).

მისამართი: ქ. ქუთაისი, ნიკვას ქუჩა №21
ტელეფონი: (0 431) 23 43 34; 23 64 02; 599 22 88 27

ქართული თბილისი გადამამუშავებელი საწარმო

„იბერნათი“
ექსპორტი ევროპის ქვეყნებში;

მოხალული თბილისი გული შიდა ბაზრისთვის;

ადგილობრივი თბილისი შესყიდვა მისაღებ ფასში.

მისამართი: ქუთაისი, ნიკვას ქ. №21
ტელეფონი: 555 10 56 62
E-მაილი: dat-chap77@mail.ru

იბერნათი
თბილისის გადაამაგურავალი საწარმო

HAZELNUT KERNEL
LAZURI

„ოქროს ხელები“
ლითონის ჭადური ნაკეთობები

„ოქროს ხელები“ აწარმოებს ყველა სახის რკინის ნაკეთობას: ჭიშკრებს, კარებს, ვისოსებს, დარაბებს, მოაჯირებს, ქოლგებს, ჟალუზებს, ტახტს, მაგიდას, სკამს, ბუნხრის ინვენტარს.

რობებენ ორნამენტის მხატვრულ დამუშავებაში ნის ნაკეთობას: ვემსახურებით ადგილზე მიტანილ საქართველოს ნებისმიერ რეგიონში

მისამართი: ქუთაისი, ნიკვას ქუჩა №18
ტელეფონი: 593 113 318; 555 377 366
www.cheduri.weebly.com

